

การศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

A Study of the School Curriculum Administration of School in Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3

สุภาณีย์ ชำนาญศรี^{1,*} และสุวิมล ตั้งประเสริฐ²
Supanee Chamnansri^{1,} and Suwimon Tungprasert²*

รับบทความ 21 กันยายน 2563 แก้ไข 8 พฤศจิกายน 2563
ตอบรับ 28 พฤศจิกายน 2563

Received 21 September 2020 Revised 8 November 2020

Accepted 28 November 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน และศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 118 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาด ตามกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถาม และ 2) แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการประเมินหลักสูตร สถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สำหรับแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การวางแผนจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการประเมินโครงการนำร่องการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยคณะกรรมการที่มีส่วนร่วม

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา 30000
M.Ed. Student of Educational Administration, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา 30000
Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

* Corresponding author, e-mail: nansupanee34@gmail.com, suwimon_t34@hotmail.com

จากหลายฝ่าย การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาคควรวิเคราะห์โครงการนำร่อง โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ สถานศึกษาคควรมีการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาคควรมีการรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาต่อเครือข่ายวิชาการทุกระยะ

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compare the school curriculum administration classified by school sizes and working experiences, and to study the school curriculum administration guidelines of schools in Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3. The samples were 118 school administrators, using Krejcie and Morgan's Comparison Table and proportionate stratified random sampling method. The target group were 5 experts. The research instrument were a questionnaire and an interview form. Data were analyzed by frequency, percentage, means, standard deviation, t-test, ANOVA, and analyzed the content.

The results revealed that: 1) The school curriculum administration overall was at a high level. Considering to each aspect, the highest average was on school curriculum implementation, the lowest average was on school curriculum assessment. 2) The comparison of school curriculum administration by using the classification of school size and work experience, the overall and each aspect were not different. 3) The guideline to school curriculum administration found that School curriculum planning, the schools should have an evaluation of the pilot program of school curriculum by the committee participation from several parts. School curriculum preparation, the schools should analyze the pilot program by appointing the curriculum administration committee. School curriculum implementation, the schools should have a systematic curriculum management. School curriculum assessment, the schools should report school assessment results to academic network all phases.

Keywords: Curriculum administration, School curriculum

บทนำ

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เติบโต เพื่อพัฒนาสังคมต่อไป (Brady & Kennedy, 2003, p. 2) สำหรับการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นระบบ ซึ่งมีประเด็นสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อการจัดทำและการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น. 36)

3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ เป็นการนำแผนมาใช้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ และ 4) การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามความมุ่งหมายหรือไม่ (Saylor, Alexander & Lewis, 1974, p. 30)

หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลางมีความสัมพันธ์กันในแง่ของหลักสูตรแกนกลางเป็นฐานแนวคิดสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559, น. 208) ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2560 ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยมีการกำหนดเงื่อนไข และระยะเวลาการใช้หลักสูตร คือ เริ่มใช้การศึกษา 2561 และใช้ครบทุกชั้นเรียนในปีการศึกษา 2563 (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2560, น. 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จึงได้จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจ เรื่อง “การนำมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) สู่การปฏิบัติ” ระหว่างวันที่ 4-6 เมษายน 2561 ขึ้น การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสามารถวัดทางอ้อมได้จาก ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา จากรายงานผลการทดสอบ ระดับชาติ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า ปีการศึกษา 2561 ผลการทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกรายวิชา เท่ากับ 40.55 และ 33.90 คะแนน ตามลำดับ และผลการทดสอบ ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 คะแนนเฉลี่ย 66.67 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยคะแนน ระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 3, 2563, น. 5) แสดงให้เห็นถึงการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ใช้ประกอบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

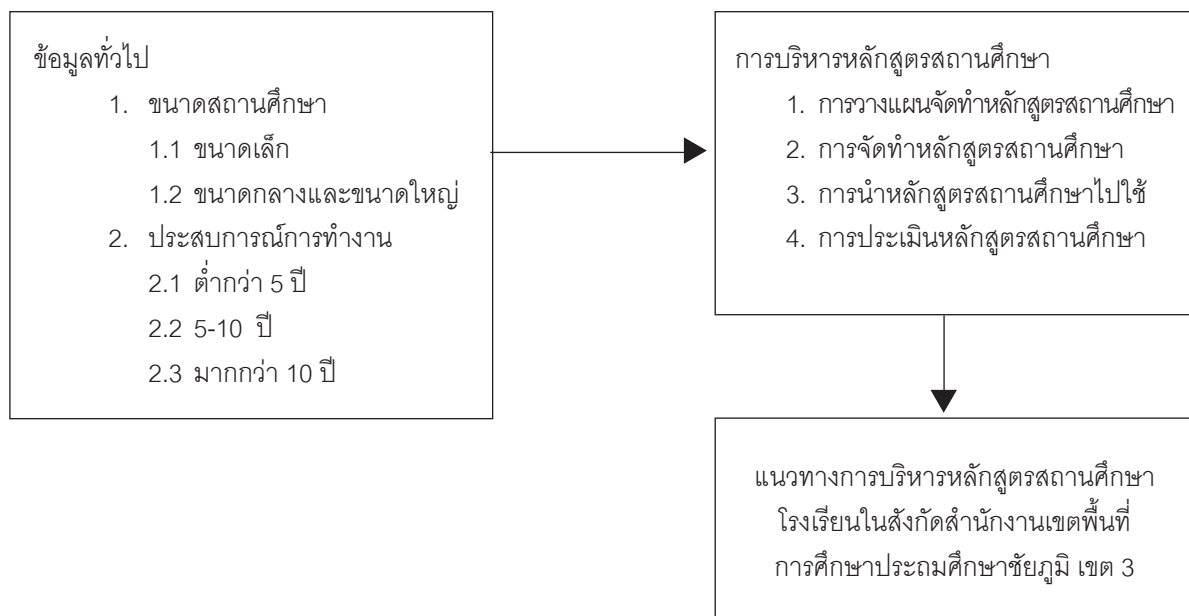
1. เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ การทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ที่มีขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ได้องค์ประกอบการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และ 4) การประเมิน หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิด ของนักวิชาการ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น. 37; จรูณี แก้วเอียน, 2557, น. 191; มนสิข สิริธสมบุญ, 2560, น. 144-151) แล้วนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 166 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 118 คนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified random sampling)

1.3 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตฯ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตฯ และผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ประเภทละ 1 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น มี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน และตอนที่ 2 การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และ 4) การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.969

2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) การสร้างแบบสัมภาษณ์ จากการศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้าน สร้างเป็นประเด็นเพื่อการสัมภาษณ์ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และ 4) การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จากนั้นส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างผ่านทางไปรษณีย์ สำหรับบางสถานศึกษาผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือในการสัมภาษณ์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จากนั้นดำเนินการติดต่อนัดหมายวัน เวลา สถานที่กับผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้าและดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ตามประเด็น

คำถามที่กำหนดไว้ โดยมีการบันทึกภาพ และเสียงไว้เป็นหลักฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ใช้การทดสอบค่าสถิติ t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และใช้การทดสอบค่าสถิติ F-test เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe's

4.3 การศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยนำข้อความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ มาจัดกลุ่มคำ (Phase) ในประเด็นที่คล้ายกัน นำข้อความหรือคำที่สัมพันธ์กันในการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา แต่ละประเด็นรายด้าน ตัดข้อความที่ไม่จำเป็นออกและเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 118 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.24	0.51	มาก
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.40	0.45	มาก
3. การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	4.51	0.43	มากที่สุด
4. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา	4.11	0.69	มาก
รวม	4.33	0.47	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.43) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.69)

2. การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

2.1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดกลางและ ขนาดใหญ่		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.21	0.48	4.29	0.55	-0.91	.365
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.38	0.45	4.44	0.44	-0.75	.453
3. การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	4.47	0.45	4.56	0.41	-1.07	.285
4. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา	4.10	0.70	4.13	0.70	-0.21	.836
รวม	4.30	0.47	4.37	0.47	-0.76	.448

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประเภทโรงเรียนการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแปรปรวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การวางแผนจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.77	0.464
	ภายในกลุ่ม	115	29.81	0.26		
	รวม	117	30.21			
2. การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.90	0.45	2.29	0.106
	ภายในกลุ่ม	115	22.58	0.20		
	รวม	117	23.48			
3. การนำหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.87	0.43	2.41	0.094
	ภายในกลุ่ม	115	20.72	0.18		
	รวม	117	21.59			
4. การประเมินหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	0.54	1.11	0.333
	ภายในกลุ่ม	115	55.42	0.48		
	รวม	117	56.49			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.75	0.37	1.73	0.183
	ภายในกลุ่ม	115	24.87	0.22		
	รวม	117	25.61			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบความแปรปรวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า 1) การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาควรมีการประเมินโครงการนำร่อง การใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรวิเคราะห์โครงการนำร่อง โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ สถานศึกษาควรมีการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และ 4) การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาควรมีการรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาต่อเครือข่ายวิชาการทุกระดับ

อภิปรายผล

1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีการบริหารหลักสูตรที่ดี เพื่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, น. 211) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารงาน เพื่อให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ ทองทิพย์ มนตรี (2558, น. 61) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ดังนี้ 1) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีความสำคัญในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่งผลให้สถานศึกษาทุกแห่ง และทุกขนาด มีการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองทิพย์ มนตรี (2558, น. 62) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ 2) จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ เรืองประทีป (2559, น. 107) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการประเมินโครงการนำร่องการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย สอดคล้องกับแนวคิดของ Ornstein and Hunkins (1993, p. 21) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นกลยุทธ์ที่ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนและมีระบบ 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรวิเคราะห์

โครงการนำร่องโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยวัฒน์ สิริรัตน (2559, น. 94) กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการนำข้อมูลที่เป็นมาวิเคราะห์ เพื่อนำไปกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร หลังจากได้หลักสูตรฉบับร่างแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อช่วยกลั่นกรองความสมบูรณ์ของหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ สถานศึกษาควรมีการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยวัฒน์ สิริรัตน (2559, น. 95) กล่าวว่า การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้เป็นกระบวนการที่เป็นระบบ เริ่มจากการอนุมัติ การวางแผน การเตรียมการ การดำเนินการ และการบริหารการใช้หลักสูตรให้ประสบผลสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาต่อเครือข่ายวิชาการทุกระดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2557, น. 300) กล่าวว่า การรายงานผลการประเมินการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ผู้ประเมินจะสรุปและรายงานผล ที่มุ่งเสนอข้อมูลที่บ่งชี้ให้เห็นคุณภาพข้อควรแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกหลักสูตรเป็นระยะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยด้านการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมอบหมายให้มีความทำงานอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินงาน โดยทำงานอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 จากผลการวิจัยด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนด

เป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะ
 อันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

1.3 จากผลการวิจัยด้านการนำหลักสูตร
 สถานศึกษาไปใช้พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกาศ
 การใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา
 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการตรวจสอบโครงสร้าง
 หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม
 แล้วจึงมีการประกาศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยผ่าน
 คณะกรรมการสถานศึกษา

1.4 จากผลการวิจัยด้านการประเมินหลักสูตร
 สถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งตั้ง
 คณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหาร
 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการวางแผนประเมินหลักสูตร
 สถานศึกษา จากนั้นให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน
 หลักสูตรสถานศึกษาในการกำกับ นิเทศ และติดตามการใช้
 หลักสูตรสถานศึกษาทุกระยะ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร
 หลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนในสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร
 หลักสูตรสถานศึกษากับการนิเทศภายในของโรงเรียน
 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ
 เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- จรูญ แก้วเอียน. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการ
 ในสถานศึกษา : กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ
 สำหรับผู้บริหารมืออาชีพ* (พิมพ์ครั้งที่ 2).
 สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
 ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *การพัฒนาหลักสูตร
 ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 5).
 กรุงเทพฯ: วิพรินทร์ (1991).

- ทองทิพย์ มนต์รี. (2558). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16*
 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
 บุญเลี้ยง ทูมทอง. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร
 (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: แอดทีฟ พรินท์.
 มนสิข สิทธิสมบุญ. (2560). *การบริหารหลักสูตรและการสอน.
 ใน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และนักรบ หมั่นแสน*
 (บ.ก.), *ความเป็นผู้นำทางการศึกษา* (น. 144-151).
 กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์.
 สงกรานต์ เรืองประทีป. (2559). *ศึกษาการบริหารหลักสูตร
 สถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
 (2560). *หลักสูตรใหม่ ผลักดันสังคมไทย
 ก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2563,
 จาก [http://www.ipst.ac.th/images/2017/pr/
 Activities/20170921_Press/standard.pdf](http://www.ipst.ac.th/images/2017/pr/Activities/20170921_Press/standard.pdf)
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3.
 (2563). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2563*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563,
 จาก [https://www2.chaiyaphum3.go.th/home/
 index.php?option=info&task=plan63](https://www2.chaiyaphum3.go.th/home/index.php?option=info&task=plan63)
 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทาง
 การบริหารจัดการหลักสูตร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
 ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
 Brady, L. & Kennedy, K. (2003). *Curriculum
 construction*. Sydney: Pearson Education.
 Ornstein, A. C. & Hunkins, F. P. (1993). *Curriculum:
 Foundations, Principles and Issues*. Boston:
 Allyn and Bacon.
 Saylor, J. G., Alexander, W. M. & Lewis, A. J. (1974).
*Curriculum Planning for Better Teaching and
 Learning* (4th ed.). New York: Holt, Rinehart
 and Winston.